

Nem az arrogancia hangján kellene egyeztetni a régióátszervezésről

2013. 3. 28.

Kovács Péter RMDSZ-főtitkár a tőle már megszokott arrogáns stílusban [azzal vádolta meg](#) az Erdélyi Magyar Néppártot, hogy „lemásolta az RMDSZ által 2010-ben benyújtott régióátszervezésre vonatkozó törvénytervezetet, amelyet azóta a Szenátus már el is fogadott”. Nem akarunk hosszan elidőzni afölött, hogy a főtitkár rosszul ismeri saját pártja ügyeit, hiszen az RMDSZ nem 2010-ben, hanem 2009 szeptemberében nyújtotta be a Románia regionális fejlesztéséről szóló 2004/315-ös törvényt módosító javaslatát. Azt sem kívánjuk különösebben taglalni (noha láthatóan szükség lenne rá), hogy mi a különbség az érdemi vitával, illetve a hallgatólagosan elfogadott javaslatok között – márpedig a Szenátus hallgatólagosan, azaz érdemi vita nélkül, a határidőből kifutva „fogadta el” 2010 februárjában az RMDSZ tervezetét).

Ehelyett inkább az érdemi kérdésekről beszélénk néhány pontban:

1. a Néppárt Románia regionális átalakítására tett javaslata egy olyan tudományos munkán alapul, amely **öt évvel az RMDSZ törvénytervezete előtt jelent meg**. Valóban hasonlít a Partiumról és a Bánságról alkotott elképzelésünk, de megjegyeznénk, hogy ezeknek a tudományos alaposágú kifejtését 2004-ben, majd 2007-ben publikáltuk, így nem igazán értjük, hogy lophattuk el az RMDSZ 2010-es (azaz 2009-es) elképzelését (Lásd Szilágyi Ferenc: The Partium, IN: Süli-Zakar I. (szerk.): Cross-Border Co-operations, Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen 2004, illetve Szilágyi Ferenc: A Partium közigazgatási földrajza, Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2007).

2. Kovács Péter tájékozatlanságának jó bizonyítéka az is, hogy éppen az ő szájából hallhattuk legutóbb, hogy **a székelyföldi megyéknek Beszterce-Naszód megyével** kellene egy régiót alkotniuk. Ezzel a kijelentésével éppen ő okozta a legnagyobb kárt a Székelyföld ügyének.

3. Kovács Péter láthatóan elfelejti (vagy nem tudja), hogy a Néppárt tervezete **közigazgatási régiók** kialakítására vonatkozik, míg az RMDSZ csupán a **fejlesztési-statisztikai régiók** átrajzolásáról szól.

4. A Néppárt történelmi múlttal és identitással rendelkező téregységek lehatárolását javasolja, ami a jelenlegi megyerendszer felülvizsgálatát is jelenti. Az ilyen régiók tehát nincsenek tekintettel az 1968 óta létező megyehatárookra, míg az RMDSZ egyszerűen a létező megyékből legózta össze a „régioit”.

5. A Néppárt a **regionalizmust** tekinti alapnak és azt részesíti előnyben a felülről irányított **regionalizációval** szemben. Ahol vannak helyi kezdeményezések – és erre a Székelyföld a legjobb példa –, ott a helyi kezdeményezésből kell kiindulni, tehát adott esetben a Székelyföldet kell lehatárolni, nem a Hargita-Kovácsna-Maros+Beszterce-Naszód kreatúrákat. Nem a pártállami örökség (értsd: a megyehatárok) határozza meg a valós régiókat.

6. Ha összehasonlítjuk a Néppárt és az RMDSZ régióbeosztási térképét, láthatjuk, hogy a Néppárt Erdély vonatkozásában Dél-Erdély, illetve Észak-Erdély régiókról beszél (nem is érthető, hogy az

RMDSZ tervében Fehér és Hunyad megye mitől valós identitást hordozó és koherens téregység), és **eltérő alapvetésekből** kiindulva határozza meg a Bukovina, Felső- és Alsó-Moldova, Felső- és Alsó-Munténia, illetve Olténia régiókat is.

7. Az RMDSZ Kárpátokon túli területekre vonatkozó javaslatát teljesen **átgondolatlan** tartjuk, nem is értjük, milyen térszerkezeti vonalak mentén kapcsolódik egy régióba például Gorj és Vâlcea megyék párosa. Kivételt képez a Dobrudzsai régió, melyet ugyanúgy látunk, bár Dobrudzsát, mint történelmi téregységet feltételezésünk szerint nem az RMDSZ találta fel 2010-ben (azaz 2009-ben).

8. A Néppárt javaslatában az integrált régiók mellett a **nagyvárosi (metropolisz-) régiók** terve is szerepel, ennek nyomát nem találni az RMDSZ tervezetében.

Zárásul azt hangsúlyoznánk, hogy a Néppárt és az RMDSZ elképzelései közötti lényeges eltérések ellenére **sok a közös pont** is. Ennek kifejezetten örülünk, hiszen úgy tűnik, hogy két évtized után az RMDSZ szakértői végre kezdik magukévá tenni a helyes, Erdélyi-központú szemléletet. Ezért ennek a közös nevezőnek az alapján ideje lenne egy megegyezés-orientált magyar-magyar párbeszéd elindításának, mivel – és ezt az RMDSZ is nagyon jól tudja –, a regionális felosztás folyamatának befolyásolására csak akkor van esélyünk, ha a teljes erdélyi magyar közösség egységes álláspontra, konszenzusra jut.

Álláspontjainkat közelíteni kell, ezért tárgyalásokat kezdeményezünk az RMDSZ-szel az ország regionális felosztásával kapcsolatos egységes erdélyi magyar tervezet kialakítása érdekében. Reméljük, hogy az RMDSZ részéről az ezzel kapcsolatos további megnyilatkozásokat nem a Kovács Péter főtitkár által használt hangnem határozza majd meg.

Nagyvárad, 2013. március 27.

Az Erdélyi Magyar Néppárt régiósítási tervezetét kidolgozó munkacsoport nevében,

dr. Szilágyi Ferenc

egyetemi adjunktus, Partiumi Keresztény Egyetem

az Erdélyi Magyar Néppárt Bihar megyei szervezetének alelnöke